

Correctie Staartmees-gegevens in HANDKENMERKEN.

B.J. Speek

De heer P. Herroelen is een Belgische ringer die ons "Op Het Vinkentouw" leest. Hij zond ons een reactie op de Staartmees-gegevens zoals die in HANDKENMERKEN staan. We laten zijn opmerkingen in hun geheel hieronder volgen.

Het lijkt me goed (en het Vogeltrekstation sluit zich daarbij aan) dat iedereen, die HANDKENMERKEN bezit, zijn opmerkingen over Staartmezen in de broedtijd bijschrijft op blz.164 van HANDKENMERKEN.

Hier volgt het bericht van de heer P. Herroelen:

De Staartmees met broedvlek, geringd door Lex Tervelde (Op het Vinkentouw nr.90:44) is wel degelijk een vrouwtje en dan is de staartlengte van >86 mm van bijkomend belang. Het is spijtig dat de datum en de juiste lengte niet wordt aangeduid. Was het wel een adult vrouwtje of was het een jonge vogel met een "blote buik"?

Het voorval toont nogmaals aan dat één kenmerk niet volstaat maar dat men steeds een geheel van kenmerken dient te hanteren (cloaca-uitstulping en/of broedvlek, staart-

lengte). In het archief van ringstation Terlinden (123 mannetjes en 54 vrouwtjes) zit onder andere een exemplaar op datum van 17 april met staart 88 mm en een broedvlek, dat wij als vrouwtje hebben ingeschreven en 3 mannetjes uit april met staart 84 mm.

Naar mijn gevoel dient men te nuanceren en dat kenmerk niet zo scherp te stellen als in de handleiding HANDKENMERKEN; ik zou het als volgt formuleren:

In de broedtijd:

Staatmezen met cloaca-uitstulping, en een staart van 84-94 mm (zelden langer) zijn mannetjes.

Staatmezen met broedvlek, en een staart van 76-88 mm (60-75 mm door slijtage in april tot juni) zijn vrouwtjes.

Wij hebben ook ondervonden dat cloaca-uitstulping zichtbaar en voelbaar is tot in november; als bij die vogels de staart 90 mm en langer is dan mag men ze aanmerken als "volgroeide mannetjes".

Paul Herroelen
Leuvensesteenweg 347
B-3370 Boutersem, België